

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย (predictive correlational research) เพื่อศึกษาความสามารถของภาระในการดูแลตนเอง ในการทำนายคุณภาพชีวิต โดยศึกษาในผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจที่ใช้ลิ้นหัวใจเทียมชนิดโลหะ ซึ่งมารับการติดตามผลการรักษา ที่ห้องตรวจพิเศษศัลยกรรม 1 โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 170 ราย ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2543 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจงตามคุณลักษณะดังนี้ อายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป สามารถเข้าใจภาษาไทย และยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามมูลส่วนบุคคล แบบวัดภาระในการดูแลตนเองของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ และแบบสัมภาษณ์คุณภาพชีวิต โดยแบบวัดภาระในการดูแลตนเองของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการดูแลตนเองที่จำเป็นภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ และอาศัยแนวคิดของโอเบิร์ตและคณะ (Oberst et al., 1991) ก่อนนำเครื่องมือไปใช้ ผู้วิจัยได้นำไปหาความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ .87 และนำไปหาความเชื่อมั่นจากกลุ่มผู้ป่วยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 ราย ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นด้านความรู้สึกรู้สึกจำเป็นและด้านความยากลำบากในการปฏิบัติกิจกรรมในการดูแลตนเอง เท่ากับ .83 และ .91 ตามลำดับ สำหรับแบบสัมภาษณ์คุณภาพชีวิต ผู้วิจัยได้นำไปหาความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เท่ากับ .83 หลังจากนั้นนำข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 170 ราย ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ผล ดังนี้

1. การระในการดูแลตนเองมีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ ($r = -.30, p < .001$)
2. การระในการดูแลตนเองสามารถทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจได้ร้อยละ 9 ($p < .001$)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับบุคลากรทีมสุขภาพในการคำนึงถึงภาระในการดูแลตนเองของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจในการให้การพยาบาล เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่ผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจที่ใช้ลิ้นหัวใจเทียมชนิดโลหะ
2. ได้แนวทางสำหรับการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับปัจจัย ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจต่อไป
3. ได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาพยาบาลเรื่องภาระในการดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

ด้านปฏิบัติการพยาบาล

พยาบาลควรตระหนักถึงภาระในการดูแลตนเอง ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งของคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ ควรมีการประเมินและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการดูแลตนเองให้เป็นภาระน้อยที่สุด เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดี จากผลการศึกษาครั้งนี้ พยาบาลควรได้มีการช่วยเหลือผู้ป่วยในการเผชิญกับปัญหาภาระจากการรับผิดชอบการรักษาพยาบาล นอกจากนี้ควรจัดให้มีแหล่งการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองแก่ผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ อันจะเป็นการช่วยลดภาระในการดูแลตนเองของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ

ด้านการศึกษา

เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปจัดให้นักศึกษาพยาบาลได้ศึกษาเกี่ยวกับการะในการดูแลตนเองที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ เช่น ความสามารถในการดูแลตนเอง ทักษะการตัดสินใจ การรับรู้การสนับสนุนทางสังคม เป็นต้น
2. ควรศึกษารูปแบบการพยาบาลที่ช่วยลดภาระในการดูแลตนเอง เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจต่อไป
3. ควรจัดให้มีแหล่งให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจในแหล่งชุมชน
4. ควรศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลของภาระในการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจในระยะต่าง ๆ